

meget stor Gæld og i Øjeblikket med et betydeligt aarligt Underskud, saaledes at den bogstavelig talt ikke kan fortsættes under de nuværende Forhold. Den, der har haft Lejlighed til at besøge Brejning, vil utvivlsomt have faaet et Indtryk af, at denne Anstalt ledes paa en saadan Maade, at vedkommende i alle Enkeltheder har Magt over det store og vidtforenede Apparat, som Anstalten er. Og man maa tage Hensyn til de overmaade forskellige Arter af aandssvage, der anbringes paa Brejning, og de Krav, man stiller netop til denne Anstalt om, at den ikke maa vægre sig ved at optage selv de vanskeligste aandssvage. Nu vil der jo blive en Ventil for en Del af dem til Livø, hvor de saakaldte antisociale aandssvage, de samfundsfarlige, blive flyttede hen. Men inden de komme derhen, vil det ogsaa blive forlangt, at de skulle gaa gennem Brejning til Observation, saa at man der kan faa Klarhed over, om de ere skikkede til at komme op til Kolonien paa Livø eller ikke. Alt dette i Forbindelse med, at den store Anstalt paa Brejning tager op forskellige Arbejdsomraader af Skoleundervisningen, gør, at Driften bliver dyr, navnlig naar den skal være, som jeg nævnedes før, af den Art, at man kan faa et Indtryk af, at overalt er man Herre over Forholdene, saaledes som de arte sig under det daglige Liv paa Anstalten.

Anstalten i Ribe er jo forholdsvis ny; men desværre ere vi stilledes saaledes, at det er nødvendigt at tænke paa en Udvidelse af en af Anstalterne i Løbet af kort Tid, og rimeligvis vil denne Udvidelse finde Sted i Ribe. Denne Anstalt trænger endvidere til at faa sine Forhold vedrørende Plejerne og Plejerskerne noget forbedrede. Jeg ved godt, at man i mange Kredse er ængstelig for at komme ind paa at kræve et faguddannet Personale paa vore Aandssvageanstalter. Jeg tror heller ikke, det er nødvendigt helt igennem; men dog tror jeg, det er uundgaeligt, at man paa visse Afdelinger maa sikre sig et faguddannet Personale. Der kan man altsaa ikke tage ind Tjenestepiger og Tjenestekarle ude fra det praktiske Arbejde og straks sætte dem i Virksomhed. Dette vil imidlertid for Ribe-Anstaltens Vedkommende medføre betydelig større Udgifter, saa heller ikke her vil det nuværende Kontingent slaa til.

Stigningen, der er Tale om, er altsaa 50 Kr. pr. Alumne, og deraf ville for de uformuende Alumners Vedkommende de 25 Kr. falde paa Sognekommunen og 25 paa Amtskommunen. Der er under Forhandlingerne i det andet Ting talt om,

at enkelte smaa eller mindre Kommuner kunde komme overmaade haardt an ved denne Forhøjelse. Det kan nemlig indtræffe, at en lille Kommune faar en eller to Familier, der have en Række abnorme Børn, hvad enten de nu ere døvtumme eller aandssvage, og for en saadan lille Kommune kunde en saadan Forhøjelse virke haardt. Der er i den Anledning fra min Side udtalt til Udvalget og senere i Tinget, at dette kunde vel ordnes administrativt. Lovforslaget fastsætter nemlig ikke Betalingen til en bestemt Sum, men siger, at den ikke maa overstige 650 Kr. pr. Alumne, og derefter bestemmes der endvidere, at vedkommende Kommune eller private Forsørger deraf skal betale de 350 Kr. Skulde der derfor ske en Lempelse overfor en mindre Kommune, maatte det ske paa den Maade, at Ministeriet ikke betalte alle de 650 Kr. pr. Alumne til Anstalten, men holdt en Sum tilbage, og man saa paa de aarlige Finanslove fik Hjemmel til deraf at refundere disse mindre og trængende Kommuner en Sum i Forhold til det Overtal af døvtumme eller aandssvage, der maatte findes i dem. Efter de indhentede Oplysninger vil det ikke dreje sig om ret mange Tilfælde. Naar man undtager de store Kommuner, først København og Frederiksberg og dernæst Købstadkommunerne, er det meget faa Kommuner, der have et større Antal aandssvage eller abnorme. Ligeferm at indføje i Loven, at man kunde tage dette Hensyn, finder jeg ikke nødvendigt. Man kan ved Anstalternes Hjælp, tænker jeg mig, finde den eller de Kommuner, der ere særlig haardt ramte, og saa søge at faa Hjemmel til at refundere dem noget; der er jo kun Tale om en Part af de 25 Kr.s Forhøjelse, Lovforslaget medfører.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget til det høje Tings velvillige og hurtige Behandling.

Oluf Jensen: Det er beklageligt, at det har været nødvendigt allerede nu at forhøje Kontingentet for Eleverne paa Døvtumme- og Aandssvageanstalterne; det er ikke længere siden end 1904, at Kontingentet forhøjedes paa Døvtummeanstalterne fra 280 til 300 Kr., Betalingen paa Aandssvageanstalterne ansattes i 1902 til 600 Kr. Det er dobbelt beklageligt, idet denne Forhøjelse i alt væsentligt vil falde paa Kommunerne. For de døvtummes Vedkommende er hele Indtægten ved Kontingenter jo 103,175 Kr., og deraf udredes af private kun 5,300 Kr., saa at Kommunerne